

Zarządzanie przyszłością

Każda osoba dorosła ma prawo do zarządzania własnymi sprawami i pieniędzmi. Zdarza się jednak, że z wiekiem stajemy się coraz mniej zaradni. Niezależnie od tego, czy jest to wynik choroby, niepełnosprawności czy wypadku, istnieje szereg praktycznych kroków, które możesz podjąć, by się na to przygotować.

Jeśli znajdujesz się w takiej sytuacji, lub jeśli dotyczy to kogoś z twoich bliskich, powinieneś rozważyć możliwość zasięgnięcia porady prawnej. Prawnik może pomóc zachęcając do uporządkowania prywatnych spraw i sformułowania życzeń co do przyszłości. Może się to wiązać ze sporządzeniem testamentu bądź wyznaczeniem osoby, która w razie konieczności otrzyma pełnomocnictwo (prawne upoważnienie do występowania w twoim imieniu) w sprawach finansowych.

Pomoc prawnika ułatwi to zadanie krewnym lub opiekunom, którzy w przeciwnym razie mogliby mieć kłopoty z podejmowaniem skomplikowanych decyzji w twoim imieniu.

W razie braku wystarczającej ilości czasu na podjęcie takich środków ostrożności bądź w przypadku gdy dana osoba jest 'niesprawna' (nie jest w stanie zająć własnymi sprawami finansowymi), porady potrzebują zazwyczaj jej krewni. Jedną z możliwości jest zwrócenie się do Court of Protection (Sądu Opiekuńczego), który może uregulować kwestie związane z zarządzaniem sprawami finansowymi danej osoby. Prawnik doradzi w kwestii najbardziej właściwych kroków, jakie należy podjąć.

Jak znaleźć prawnika

Jeśli nie posiadasz prawnika, odwiedź naszą witrynę internetową www.lawsociety.org.uk/findasolicitor, gdzie znajdziesz dane dotyczące kancelarii adwokackich w twojej dzielnicy lub zadzwoń pod numer 0870 606 2555.

Co powinien wiedzieć prawnik

Prawnik musi otrzymać od klienta następujące informacje:

- czy sporządził testament;
- komu w razie konieczności powierzyłby zajmowanie się swoimi sprawami;
- jaki posiada majątek lub dochody;
- czy ma jakieś konkretne życzenia co do rozporządzania swoim majątkiem lub nieruchomościami; oraz
- czy ma jakieś dolegliwości zdrowotne (jeśli tak, prawnik będzie potrzebował zezwolenia na rozmowę z jego lekarzem).

Jeśli zasięgasz porady w imieniu osoby starszej, prawnik będzie musiał najpierw potwierdzić, że faktycznie chce ona wziąć adwokata oraz uzyskać odpowiednie informacje. Po zapoznaniu się z otrzymanymi informacjami, prawnik będzie mógł wyjaśnić, jakie rozwiązania wchodzi w grę. Chodzi o następujące możliwości.

Zwykłe pełnomocnictwo

Pełnomocnictwo to legalna metoda upoważnienia innej osoby do zarządzania twoimi sprawami finansowymi w przypadku, gdy masz z tym problemy, na przykład z powodu fizycznej niepełnosprawności. Zazwyczaj na 'pełnomocnika' wyznacza się osoby zaufane, takie jak bliscy krewni, przyjaciele lub prawnik. Nikt nie może sobie sam 'przyznać' takiego pełnomocnictwa. 'Udzielanie' pełnomocnictwa musi być aktem dobrowolnym. Udziałający pełnomocnictwa decyduje kogo mianować pełnomocnikiem i może w dowolnym momencie unieważnić umowę.

Pełnomocnictwo posiada moc prawną tylko wtedy gdy udzielający go ma pełną świadomość konsekwencji zawartej umowy. Pełnomocnictwo wygasa w momencie utraty władz umysłowych niezbędnych do zarządzania sprawami finansowymi.

Trwałe pełnomocnictwo

Trwałe pełnomocnictwo idzie dalej niż zwykle pełnomocnictwo, ponieważ obowiązuje lub „trwa” nawet wówczas, gdy udzielający go nie jest w stanie zarządzać własnymi sprawami – tymczasowo bądź trwale lub z powodu choroby, niepełnosprawności albo wypadku. Trwałe pełnomocnictwo (ang. lasting power of attorney) zastąpiło obecnie stałe pełnomocnictwo (ang. enduring power of attorney), aczkolwiek umowy dotyczące stałego pełnomocnictwa zawarte przed 1 października 2007 nadal obowiązują. Od 1 października 2007 nie zawiera się już umów dotyczących stałego pełnomocnictwa.

Aby trwałe pełnomocnictwo miało moc prawną, musisz w czasie zawierania umowy w pełni rozumieć jej konsekwencje. Do ustanowienia trwałego pełnomocnictwa potrzebna jest osoba zaświadczająca, która podpisze dokument stwierdzający, że zdajesz sobie sprawę z konsekwencji i że nikt nie wywiera na ciebie presji, by udzielić trwałego pełnomocnictwa. (Osoba zaświadczająca to ktoś, kto zna cię od co najmniej dwóch lat lub specjalista będący w stanie ocenić, czy ktoś jest niesprawny). Pełnomocnik musi mieć ukończone 18 lat i nie może być niewypłacalny, jeśli został upoważniony do podejmowania decyzji dotyczących nieruchomości lub pieniędzy. Możliwe jest jednoczesne wyznaczenie więcej niż jednego pełnomocnika.

Pełnomocnik nie ma prawa podejmować decyzji w twoim imieniu dopóki trwałe pełnomocnictwo nie zostanie zarejestrowane w Office of the Public Guardian (Biurze Rzecznika Publicznego), które upewnia się, że pełnomocnik jest świadom obowiązku działania w najlepszym interesie osoby reprezentowanej.

Decyzje dotyczące indywidualnej opieki

Istnieje również odrębna możliwość ustanowienia trwałego pełnomocnictwa w sprawach dotyczących indywidualnej opieki oraz leczenia na wypadek gdyby w przyszłości dana osoba nie była w stanie podejmować takich decyzji samodzielnie.

Zasięgnięcie porady prawnej to najlepszy sposób upewnienia się, że trwałe pełnomocnictwo zostało należycie ustanowione oraz zarejestrowane i że leży to w najlepszym interesie klienta.

Sąd Opiekuńczy

Jeśli dana osoba nie jest zdolna umysłowo do podjęcia konkretnej decyzji w konkretnym momencie i jeśli nie udzieliła nikomu trwałego pełnomocnictwa a w grę wchodzi decyzja, której nie można podjąć bez upoważnienia, wówczas sprawa może zostać skierowana do Sądu Opiekuńczego. Sąd może podjąć decyzję w imieniu danej osoby bądź wyznaczyć kogoś innego, określanego jak 'przedstawiciel', kto podejmie tę decyzję. W przypadku gdy sąd wyznacza przedstawiciela do stałego zarządzania czyimiś nieruchomościami lub sprawami finansowymi, przedstawiciel musi zazwyczaj prowadzić księgowość, wpłacić kaucję oraz składać sprawozdania w Office of the Public Guardian. Sąd Opiekuńczy pobiera za to opłatę jednorazową, a Office of the Public Guardian roczne opłaty za nadzór nad tym, co robi przedstawiciel.

Mianowanie beneficjenta

Jeśli dana osoba jest niesprawna a jest uprawniona do pobierania państwowej emerytury lub innych świadczeń, Department for Work and Pensions (Departament Pracy i Emerytur) może wyznaczyć 'beneficjenta', który będzie otrzymywał te świadczenia w jej imieniu. Może nim być krewny, przyjaciel lub przedstawiciel służb socjalnych (takich jak lokalny wydział opieki społecznej). Będzie on proszony o okazanie dowodu, że osoba, której przysługują świadczenia jest niesprawna, na przykład zaświadczenia lekarskiego. Usługa ta jest bezpłatna.

Inne kwestie finansowe.

Prawnik może udzielić porady w wielu innych kwestiach prawnych dotyczących osób starszych. Na przykład:

- kredytów konsumpcyjnych zabezpieczonych hipoteką, które pozwalają uwolnić część kapitału ulokowanego w nieruchomości;
- finansowania długoterminowej opieki;
- zarządzania spadkiem poprzez sporządzenie testamentu lub dożywotnią darowiznę; lub
- przypadków, w których zachodzi podejrzenie, że osoba starsza padła ofiarą nadużyć finansowych.

Koszty

Opłaty są zróżnicowane w zależności od prawnika i zależą od indywidualnych okoliczności klienta oraz zakresu porad i pomocy. Przed wyborem konkretnej kancelarii adwokackiej, należy zawsze sprawdzić, czy jej biuro jest łatwo dostępne oraz jakim doświadczeniem dysponuje ona w tej dziedzinie prawa. Klient musi mieć też jasność co do wysokości opłat, choć koszty nie są jedynym czynnikiem, który należy brać pod uwagę. Równie istotne znaczenie ma znalezienie prawnika, z którym łatwo się porozumieć i który udziela klarownych porad.

Dalsze informacje

Niniejszy informator opublikowany został w serii poradników obejmujących podstawowe rodzaje usług adwokackich. Inne poradniki z tej serii wymienione zostały poniżej. Darmowe kopie można otrzymać od adwokata lub kontaktując się telefonicznie z Law Society of England and Wales, nr tel. 0870 3333 084.

- Poradnik dla sporządzających testament
- Poradnik dla kupujących nieruchomości
- Poradnik dla starających się o rozwód
- Poradnik dotyczący problemów pracowniczych
- Poradnik dla zakładających biznes
- Poradnik dla zgłaszających roszczenia osobowe
- Poradnik dla zakładających wspólny dom
- Poradnik dla właścicieli odnajmujących lokale
- Poradnik dla lokatorów podnajmujących nieruchomości
- Poradnik dla korzystających z usług adwokackich
- Poradnik dla starających się o uwierzytelnienie testamentu
- Poradnik dla ubiegających się o azyl

Kopie niniejszego informatora dostępne są w wersji z dużą czcionką, w alfabecie Braille'a, na kasecie magnetofonowej lub płycie kompaktowej. Jeśli chcesz otrzymać jedną z tych kopii, skontaktuj się z nami za pośrednictwem poczty elektronicznej accessibility@lawsociety.org.uk lub telefonicznie pod nr. **0870 606 2555.**

Niniejszy informator wydany został w różnych wersjach językowych. Aby je otrzymać należy odwiedzić naszą witrynę internetową: www.lawsociety.org.uk.